

REŠITVE ZA 24.4.2020 – PREMO SORAZMERJE

V 5 zabojih je 85 kg mandarin.

a) Koliko kg mandarin je v enem zaboju?

$$\begin{array}{l} 5 \text{ zabojev} \xrightarrow{\dots\dots\dots} 85 \text{ kg} \\ 1 \text{ zaboj} \xrightarrow{\dots\dots\dots} x \text{ kg} \end{array} \quad \begin{array}{l} 5 \cdot x = 1 \cdot 85 \\ 5x = 85 \quad | :5 \\ x = 17 \end{array}$$

V enem zaboju je 17 kg mandarin.

b) Koliko mandarin je v treh zabojih?

$$3 \cdot 17 = 51$$

V treh zabojih je 51 kg mandarin.

Sosed Tone zapisuje mesečno prevoženo pot in porabo goriva. Ko je prevozil 625km, je porabil 45 l goriva.

a) Izračunaj povprečno porabo goriva za njegov avtomobil.

$$\begin{array}{l} 625 \text{ km} \xrightarrow{\dots\dots\dots} 45 \text{ l} \\ 100 \text{ km} \xrightarrow{\dots\dots\dots} x \end{array} \quad \begin{array}{l} 625 \cdot x = 100 \cdot 45 \\ 625 = 4500 \quad | :625 \\ x = 7,2 \end{array}$$

Povprečna poraba goriva je 7,2 l na 100 km oziroma $\frac{7,2 \text{ l}}{100 \text{ km}} = 0,072 \text{ l na } 1 \text{ km}$.

b) Cena za liter bencina je 1€. Koliki so stroški potovanja na osebo, če 4 osebe s tem avtomobilom prepotujejo 1500km?

4 osebe :

$$1500 \cdot 0,072 = 108 \text{ litrov bencina} \quad \text{porabijo na tej poti}$$

Stroški na 1 osebo:

$$108 \text{ l} : 4 = 27 \text{ l} \quad 27 \text{ l} \cdot 1\text{€} = 27\text{€}$$

Stroški za gorivo na eno osebo so 27 evrov.

Za **obratno** sorazmerni količini velja, da če se prva (neodvisna) količina dvakrat, trikrat, štirikrat ... poveča (zmanjša), se druga (odvisna) količina dvakrat, trikrat, štirikrat ... zmanjša (poveča).

Zgledi: več kot je monterjev pri vgrajevanju \longrightarrow hitreje je opravljeno delo
Več kot je govedi na pašniku \longrightarrow prej zmanjka paše

Deset zidarjev naredi fasado na hiši v 6 dneh. V koliko dneh bi bila fasada narejena, če bi delalo pet zidarjev in če bi vsi delali enako učinkovito?

$$10 \cdot 6 = 60$$

10 zidarjev 6 dni
5 zidarjev x dni

$$5 \cdot x = 60 \quad | : 5$$
$$x = 12$$

Pet zidarjev bi fasado končalo v 12 dneh.

Sadjar sadi jablane. Ima jih toliko, da lahko posadi po 64 jablan v vsako od 4 vrst.
a) Koliko vrst jablan lahko posadi, če bi v vsako vrsto posadil 16 jablan?

$$64 \cdot 4 = 256$$

64 jablan 4 vrste
16 jablan x vrst

$$16 \cdot x = 256 \quad | : 16$$
$$x = 16$$

Če bi v vsako vrsto posadil 16 jablan, bi imel 16 vrst.

b) Koliko jablan bi bilo v vsaki vrsti, če bi posadil 32 vrst?

$$64 \cdot 4 = 256$$

64 jablan 4 vrste
x jablan 32 vrst

$$32 \cdot x = 256 \quad | : 32$$
$$x = 8$$

Če bi posadili 32 vrst, bi bilo v vsaki 8 jablan.

Reši samostojno s pomočjo kalkulatorja!

Dva delovna stroja izkopljeta jarek v šestih urah. Koliko ur je potrebnih za izkop jarka, če ga kopljejo štirje enako zmožni delovni stroji?

Odgovor: _____

Rejec piščancev lahko hrani z zrnjem 144 piščancev 120 dni. Koliko dni bi rejec z razpoložljivo hrano lahko krmil 80 piščancev?

Odgovor: _____

IN ŠE MALO V PREMISLEK

Violinistka zaigra skladbo v 15 minutah. V kolikem času zaigra to skladbo stočlanski orkester, če predpostavimo, da je dolžina izvajanja skladbe za vsak inštrument enaka?